

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۲۰	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۲۰
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ مطابق ۲۹ ذیحجه ۱۳۴۸	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود مطبعة مجلس	قیمت اشتراک ایران سالیانه ده تومان خارجی دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه نهم اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ * (بیست و نهم ذی قعدة ۱۳۴۸)

صورت مذاکرات

(۴) تقدیم لایحه اجازه ضرب مسکوک نیکل در خارجه
(۵) موقف و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(شور اول عهد نامه ایران و هلند
(شور اول عهد نامه ایران و ایتالیا)

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۲ اردیبهشت ماه را آقای موید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
نمایندگان - خیر

آقا سید یعقوب - قبل از دستور
رئیس - صورت مجلس تصویب شد

رئیس - آقای کازرونی
[۲ - شور اول عهد نامه ایران و هلند]

کازرونی - قبل از دستور
رئیس - خیر کیسیون امور خارجه راجع بعهد نامه

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟
بین ایران و هلند قرائت میشود :

مذاکرات مشروح صد و بیست و نهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه باستانفاه مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)
دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است - غائبین با اجازه - آقایان : حیدری - عبدالحسین خان دیبا - ابراهیمی - زوار - مفتی - ارستانی - بزرگ نیا - بیات - ارباب کیخسرو - تیبور تاش - اقبال
غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - اعظم - قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - حاج حسین آقامهدوی
طی مدرس - حاج حسن آقا ملک
دیر آمدگان با اجازه - آقایان : نجومی - نجبر فرهمند - شریعت زاده - دیوان بیگی - عراقی - اعتبار

خبر کمیسیون امور خارجه :

کمیسیون امور خارجه در جلسه سه شنبه دوم اردیبهشت و جلسه یکشنبه هفتم همان ماه لایحه نمره ۱۷۹۷ راجع بمعاهده هودت بین دولت ایران و دولت هلند که مشتمل بر چهار ماده و يك پرتکل اختتامیه را باحضور وزیر امور خارجه در تحت شور و مذاقه در آورده و تصویب نموده اینك ماده واحده ذیل را برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه مودت بین دولت ایران و هلند که مشتمل بر چهار ماده و يك پرتکل اختتامیه و در تاریخ ۲۱ اسفند ۱۳۰۸ (۱۲ مارس ۱۹۳۰) منعقد شده است تصویب نموده و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

رئیس - عین عهد نامه قرائت میشود :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران از يك طرف و علیا حضرت ملكه هلند از طرف دیگر چون به تحکیم روابط دوستی قدیمی بین مملکتین مایل میباشد بالعماد معاهده نامه مودت تصمیه نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را معین نمودند

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب میرزا محمد علیخان فرزین وزیر امور خارجه علیا حضرت ملكه هلند

مسیو لیندبرت پیه تررون دو دکر شارر دافر هلند در طهران مشار الیهما پس از مبادله اختیار نامه های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند

ماده اول - بین دولتین ایران و هلند و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی بر قرار خواهد بود

ماده دوم - دولتین متعاهدین موافقت مینمایند که روابط سیاسی خود را بر طبق اصول و معمول حقوق بین المللی

ادامه داده و متفقند نسبت به نمایندگان سیاسی هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط مساوی متقابل مطابق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد و در هر حال رفتار مزبور نباید مادرین معامله باشد که نسبت به نمایندگان سیاسی دولت كالمالوداد میشود

ماده سوم - طرفین متعاهدین موافقت دارند که اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقد شده یا کلیه عهود و قرار دادها که بعداً منعقد خواهد گردید منجمله راجع بماده دوم این عهد نامه بظهور برسد و بوسیله سیاسی عادی در مدت متناسبی بطور دوستانه تصفیه آن ممکن نشده باشد به حکمیت رجوع نمایند

این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع به اجرای عهود و قراردادهای مذکور میباشد نیز اعمال خواهد گردید حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بقضای یکی از طرفین متعاهدین بترتیب ذیل تشکیل خواهد شد در ظرف سه ماه از تاریخ تبلیغ تقاضا هر يك از طرفین متعاهدین يك حکم که ممکن است از اتباع خود یا اتباع مملکت ثالثی انتخاب گردد تعیین خواهد نمود اگر در انقضای مدت سه ماه مزبور دولت مدعی علیه حکم خود را انتخاب ننموده باشد انتخاب حکم مزبور عیناً بقضای دولت مدعی از طرف رئیس دیوان داوران دائمی بین المللی از بین المللی از طرف مدعی علیه بعمل آید (بعد از مدت سه ماهه مذکور) طرفین راجع بمضمون قرار نامه حکمیت توافق نظر حاصل و موضوع اختلاف را به محکمه حکمیت ارجاع و صلاحیت محکمه را معین و موارد اختلاف مشخص و طرفی که باید برای تسویه امر اتخاذ نماید تعیین مینماید چنانچه مدت دو ماه مزبور منقضی و طرفین

بهمه فرار نامه حکمیت موافقت نمایند ترتیب دادن محکمه محول خواهد شد که دولت مدعی به آن اجهه مینماید

اگر حکمین در ترتیب دادن قرار نامه در ظرف مدت ماه از تاریخی که این امر بعهد محکمه حکمیت انجام شده بمصوب توافق نظر نائل نشوند و یا نتوانند توافق را در ظرف مدت متناسبی که باید در نظامنامه حکمیت قید شده باشد تسویه نمایند طرفین متعاهدین موافقت نظر یکدیگر سه حکم دیگر معین خواهند نمود این در صورتی است که موافقت نکرده باشند متفقاً بیش از يك حکم انتخاب نمایند این حکمها از اتباع يك یا چند دولت ثالث باشند چنانچه طرفین انتخاب حکمها یا حکم مذکور در ظرف مدت دو ماه از تاریخی که تقاضای تعیین آن حکم با حکمها بعمل خواهد یافت حاصل نمایند (آقا سید یعقوب - حاصل توافق حاصل نمایند طرفین مشترکاً یا در صورتیکه در دو ماه بعد از آنها تقاضای مشترکی از طرف یکی از طرفین نماید هر يك از آنها که زودتر اقدام کند رئیس دیوان داوران دائمی بین المللی تقاضا خواهد کرد که سه حکم ثالث را با حکم ثالث از اتباع دولت معین نماید با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک که رئیس دیوان داوران دائمی بین المللی باید حکم حکمهای ثالث را منحصرأ از اتباع آنها انتخاب نماید به مشار الیه تسلیم گردد

طرفین مینمایند راجع به تعیین سه حکم یا يك حکم برای مدت معینی قبلاً بین خود قراری بدهند صورتیکه مبادرت به تعیین سه یا يك حکم ثالث لازم و قراری بین طرفین راجع بطرز عملی که باید تعیین حکم یا حکمهای مزبور اتخاذ شود داده باشد سه حکم متفقاً و در صورتیکه فقط يك حکم باشد مفترداً به دو حکم اولیه ملحق شده و محکمه تعیین نموده تشکیل شده طرز عمل خود را معین کرده موافقت اختلاف اقدام مینماید

کلیه تصدیقات محکمه حکمیت به اکثریت آراء اتخاذ میشود برای هر اختلاف دیگری غیر از موارد اجرا یا تفسیر عهود یا قرار دادها که ممکن نشده باشد بصورت رضایت بخش از مجرای عادی سیاسی حل و تسویه گردد طرفین متعاهدین با احترام تعهداتی که بعنوان عضویت در جامعه دارند موافقت مینمایند که جز بترتیبات مسالمت آمیز برای تسویه امر تشبث نمایند و در هر مورد بوسیله قرارنامه مخصوصی طرز عملی را که بنظر آنها مناسبتر از همه باشد معین خواهند نمود . بعلاوه طرفین متعاهدین موافقت دارند که وقتی هر دو بقرار داد عمومی حکمیت مورخه ۲۶ سپتامبر ۱۹۲۸ یا پرتکل مربوطه بصلاحت اجباری دیوان داوران دائمی بین المللی مورخه ۱۶ دسامبر ۱۹۲۰ ملحق نشوند مواد قرار داد عمومی و پرتکل مذکور با وجود مقررات این ماده در موقع مجری میشود

ماده ۴ - پس از تصویب این عهد نامه نسخ مصوبه هر چه زود تر مبادله خواهد شد و يك ماه بعد از مبادله اسناد تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود

بنام علیهذا اختیار داران طرفین این عهد نامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند آقا سید یعقوب - پرتکل هم قرائت شود : رئیس - قرائت میشود :

پرتکل اختتامیه

در موقع امضای عهد نامه منعقد امروز بین دولتین ایران و هلند اختیار داران امضا کنندنده ذیل این اظهارات را که جزو لاینجزای عهد نامه میباشد نمودند

نسبت بماده ۳ - طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که در انقضای مدت دهسال از تاریخ مبادله نسخ مصوبه این عهد نامه در مقررات ماده ۳ تجدید نظر نمایند چنانچه یکی از طرفین متعاهدین ۶ ماه قبل از انقضای مدت مزبور عدم میل خود را نسبت به بقای ماده ۳ اعلام بدارد ماده مزبور در موقع انقضای دهساله مذکور از اعتبار ساقط خواهد شد ولی در صورتیکه چنین اعلامی بعمل نیاید ماده مزبور برای مدت پنجسال دیگر مجری خواهد ماند و همین نحو پنجسال به پنجسال مداومت خواهد داشت

رئیس - شور اول و مذاکره در کلیات است. اعتراضی نرسیده است موافقین باورود در مواد قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در ماده اول اعتراضی نرسیده است. در ماده دوم اعتراضی نرسیده است در ماده سوم و چهارم هم اعتراضی نرسیده است. در پرتکل اختتامیه هم اعتراضی نرسیده است. آقایانی که رای بورود در شور دوم میدهند قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد

[۳ - شور اول عهد نامه ایران و ایتالیا]

رئیس - خبر کمیسیون خارجه راجع به عهد نامه مودت بین دولتین ایران و ایتالیا مطرح است خبر کمیسیون قرائت میشود :

خبر کمیسیون امور خارجه

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۱۵۶۶۵ دولت راجع بعهد نامه بین دولتین ایران و ایتالیا را که مشتمل بر چهار ماده و یک پرتکل اختتامیه است در جلسه یکشنبه هفتم اردیبهشت تحت شور در آورده و عیناً تصویب و اینک ماده واحده ذیل را برای تصویب تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی مینماید .

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولت ایران و دولت ایتالیا را که مشتمل بر چهار ماده و یک پرتکل اختتامیه میباشد و در تاریخ چهاردهم شهریور ۱۳۰۸ (۵ سپتامبر ۱۹۲۹) بین دولتین مزبور منعقد و از طرف نمایندگان آنها امضا شده است تصویب نموده و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد .

رئیس - متن عهد نامه مودت بین ایران و ایتالیا قرائت میشود :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه ایتالیا

نظر باینکه مایل هستند روابط دوستی قدیمی بین الملکتین را تحکیم نمایند بعقد عهد نامه مودت تصمیم نمودند برای این مقصود اختیار داران خود را مین نمودند اعلیحضرت شاهنشاه ایران - جناب اشرف آقا مهدیقلیخان هدایت رئیس الوزراء

اعلیحضرت پادشاه ایتالیا - جناب ژوآوود اتوریو مختار وابلچی مخصوص ایتالیا در طهران

ماده اول - بین دولتین ایران و ایتالیا و اتباع الملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود ماده دوم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط سیاسی و قونسولی خود را بر طبق اصول و رسوم حقوق عمومی بین المللی ادامه دهند هر يك از طرفین متعاهدین نسبت بنمایندگان سیاسی و قونسولی يكديگر

در خاک طرف متعاهد دیگر مطابق اصول و معمول خود بین المللی رفتار خواهد نمود و در هر حال بشرط متقابله رفتار مزبور نباید مادون معامله باشد که بین نمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کامله الوداد معمول میگردد

ماده سوم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند اختلافات را که بین آنها بظهور میرسد و تصفیه آنها بطور دوستی در مدت مناسبی بوسائل سیاسی عادی نمکن نگردد و مسالمت کارانه تصفیه نمایند طرفین در هر مورد حقوق طرفین را که بنظر آنها موافق تر میرسد با موافقت خاص طرف متعاهد برای خود محفوظ میدارند

و نیز طرفین موافقت دارند که عند الزوم بوجه مقرراتیکه مذکور شد اگر طرفین به يك فورمول توافق که جامعه ملل توصیه مینماید ملحق گردند فورمول توافق را برای تصفیه تمام اختلافاتیکه با آنها متناسب اعمال نمایند

ماده چهارم - این عهد نامه تصویب و مبادله نموده در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد نام این عهد نامه بمحض مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود بنا علیهذا اختیار داران طرفین که کاملاً بدین مجاز میباشدند این عهد نامه را امضاء و به مهر خود بهر طرف

پرتکل اختتامیه - در موقع امضای عهد نامه مودت منعقد امروز بین دولتین ایران و ایتالیا اختیار داران امضاء کننده این پرتکل اظهار ذیل را که جزء لاینجزای خود عهد نامه میباشد نمودند دولتین متعاهدتین این حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از آنکه ده سال از مبادله نسخ مصوبه عهد نامه مودت گذشت مقررات ماده ۳ عهد نامه مزبوره را مجدداً تحت مطالعه قرار دهند .

رئیس - شور اول و مذاکره در کلیات است. در کلیات اعتراضی نرسیده است. رأی میگیریم بورود در مواد موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد در ماده اول اعتراضی نرسیده است. در ماده دوم و سوم و چهارم اعتراضی نرسیده است در پرتکل اختتامیه اعتراضی نرسیده است. رأی میگیریم بورود در شور دوم موافقین قیام فرمایند (اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد کار آماده دیگری بالفعل نداریم آقا فرمایشی داشتید ؟

[۴ - تقدیم لایحه اجازه ضرب مسكوك]

نیکل در خارجه

معاون وزارت مالیه (آقای سیاح) - چون ضرب مسكوك مطابق قانون باید در ایران باشد و با چون ضرب در ایران يك اشکالاتی دارد

دکتر طاهری - بلند تر بفرمائید مفهوم نشد

معاون وزارت مالیه - چون مطابق قانون بایستی

ضرب مسكوك در ایران باشد و مسكوك نیکل ضربش در ایران يك مشکلاتی دارد این است که يك لایحه ایست تقدیم میشود اجازه بدهند که در خارجه ضرب شود

[۵ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - در دستور چیز دیگری نداریم اگر موافقت بفرمائید جلسه آینده یکشنبه چهاردهم اردی بهشت

و دستور لایحه مربوطه بتصرف عدوانی

[مجلس نیمه ساعت قبل از ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر